

Man maa huske paa, at Taler ikke er om — jeg har tidligere sagt det, det er muligt, at det kan klinge noget haardt, men jeg troer det er rigtigt — at tage Præsterne til Soldater; thi de ere i Armeen, de ere i Rullen, de ere i Numer, naar de blive Præster, men Taler er kun om, hvorvidt vi skulle give Stip paa dem som Soldater, fordi de ere blevne ordinerede, og det er det, jeg ikke finder billigt; det er at begunstige een Stand fremfor alle andre. Jeg kan ikke paa nogen mulig Maade finde, at dette er rigtigt, og det er Grunden til, at jeg har stillet mit Forslag, for at Lovforslaget kunde faae den samme Skikelse, som da det sidst blev vedtaget her i dette Thing. — Jeg skal nu afvente, hvad der kan blive sagt om Forslaget, og da muligviis senere tage Ordet igjen.

C. Jensen: Det Underændringsforslag, jeg har tilladt mig at stille til den høitagtede Justitsministers Ændringsforslag til § 38, gaaer, som det vil sees, ud paa at tilvejebringe et Forslag, hvorved man kan haabe, at Lovforslaget lettere kan bringes igjennem saavel heri Thinget som paa dets andre Stadier. Jeg deler fuldkommen den Tanke, som den ærede sidste Taler fremsatte, men jeg er ikke blind for, at Lovens Gjennemførelse let vil støde paa Hindringer, dersom denne Tanke fastholdes. Vi see jo, hvorledes det andet Thing har forandret Lovforslaget, som nu er kommet tilbage til os, og det kan ikke nægtes, at der fra den Side hviler et Tryk paa os. Jeg troer, at der er saa mange Goder ved denne Lov, at det maa være os magtpaaliggende at faae den igjennem i denne Samling, og jeg seer ikke, at dette vil kunne lade sig gjøre paa anden Maade, end at vi nærme os det Forslag, som er stillet af den høitagtede Justitsminister. Kun derved seer jeg nogen Mulighed for at faae Loven igjennem efter de Udtalelser, som ere faldne saavel i dette som i det andet Thing, og det er af den Grund, at jeg har tilladt mig at stille mit Underændringsforslag, som jeg troer vil hjælpe til, at Sagen kan gaae igjennem i dette Thing. Den høitagtede Justitsministers Forslag gaaer ud paa, at de Geistlige kun

skulle kunne indkaldes i Krigstid „og forsaavidt de kunne finde Anvendelse som Præster ved Hæren eller Søværnet“. Det er med Hensyn hertil blevet udtalt i det andet Thing, at det ikke er enhver Præst, som man kan bruge til Feltpræst, men deri kan jeg aldeles ikke være enig; thi jeg troer, at den Mand, der kan bruges som Præst paa Landet, ogsaa maa kunne bruges som Feltpræst. Jeg er ikke af den Mening, at det er en Feltpræsts Opgave at bringe Soldaterne i Humeur, at faae dem til at gaae frem og at sige til dem: I maae staae til sidste Mand og desl. Det mener jeg, er Noget, der ikke vedkommer Præsten, men som er Officerernes Opgave, medens det er Præstens Opgave at bringe Soldaterne til Anvendelse og Frelse i det andet Liv, og ligesom dette er hans Hverv ude blandt Folket, saaledes maa han ogsaa føle sig paa sin Plads som Feltpræst. Der er imidlertid, som angivet, i den høitærede Justitsministers Forslag en Udvei, hvorved maaskee Præsterne kunne blive frie for at indkaldes, nemlig naar Regeringen siger, at den ikke kan bruge dem som Feltpræster; dette har vaart megen Anstød heri Thinget, og jeg troer derfor, at mit lille Underændringsforslag maa finde Tilslutning her, idet det gaaer ud paa, at de vedkommende Geistlige skulle indkaldes, men da fortrinviis skulle anvendes som Feltpræster; hvis de derimod ikke kunne finde Anvendelse som saadanne, skulle de altsaa gaae med som Combattanter, Menige eller Officerer, lige med Andre af deres Hærgang. Det er en Conseqvent af Hærens hele Ordning, at Præsterne skulle bruges til Feltpræster, forsaavidt der findes Anvendelse for dem dertil; thi ligesom man siger til en Dyrlæge, at han skal gaae med som Dyrlæge, og til en Læge, at han skal gaae med som Læge, ligesaa rigtigt forekommer det mig at være, at Præsterne skulle anvendes som Præster. Det er en given Sag, at man maa have Feltpræster, og jeg seer, som sagt, ingen Grund til, at enhver Præst ikke skulde kunne anvendes som Feltpræst. Jeg troer, at disse saa Bemærkninger ville være tilstræffelige til at begrunde det af mig stillede Underændringsforslag, og jeg skal derfor ikke udtale mig videre derom.